

LAISVĖ JUDĖTI

Lietuvos aviacijos gairės - galimybė atvykstantajam turizmui į Lietuvą

Julius Skačkauskas
Susisiekimo viceministras
2022 m. spalio 18 d.

RUSIJOS KARO UKRAINOJE POVEIKIS 2022 m. I pusmetis

**Krovinių gabenimas
geležinkeliais su mažėjo**

↓ 33%

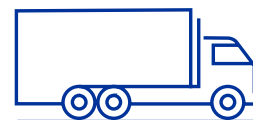
(iki 16,1 mln. t)

**Krova jūrų uoste
sumažėjo**

↓ 18%

(iki 18,1 mln. t)

**Krovinių gabenimas
kelių transportu mažėjo**

↓ 9%

(iki 53,8 mln. t*)

**Krovinių gabenimas
oro transportu augo**

↑ 14%

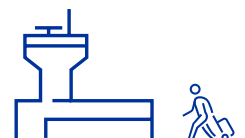
(iki 11,2 tūkst. t)

**Keleivių vežimas visomis
transporto rūšimis augo**

↑ 89%

(iki 158 mln. kel.*)

**Keleivių srautai
oro uostuose augo**

↑ 391%

(iki 2,35 mln. kel.)

**Skrydžių skaičius
augo**

↑ 116%

(iki 24 389 skrydžių)

**Transporto paslaugų
eksportas augo**

↑ 10%

(iki 3,9 mlrd. Eur*)

*išankstiniai duomenys

LTOU – LYDERIAI EUROPOJE PAGAL ATSIGAVIMO REZULTATUS

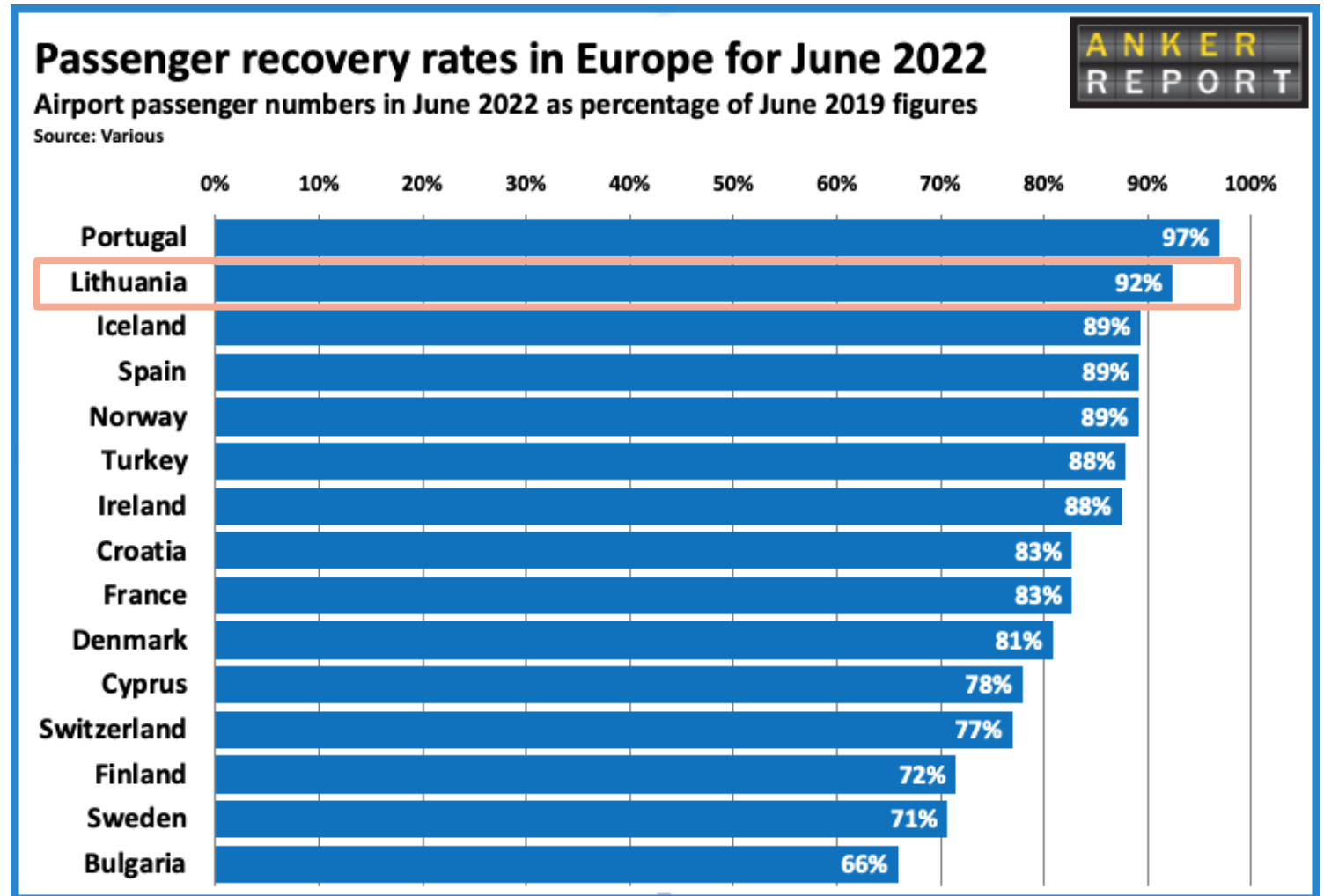
#2 Europoje pagal keleivių srautų atsigavimą

2022 m. I pusmetis

2,3 mln. keleivių

24 tūkst. skrydžių

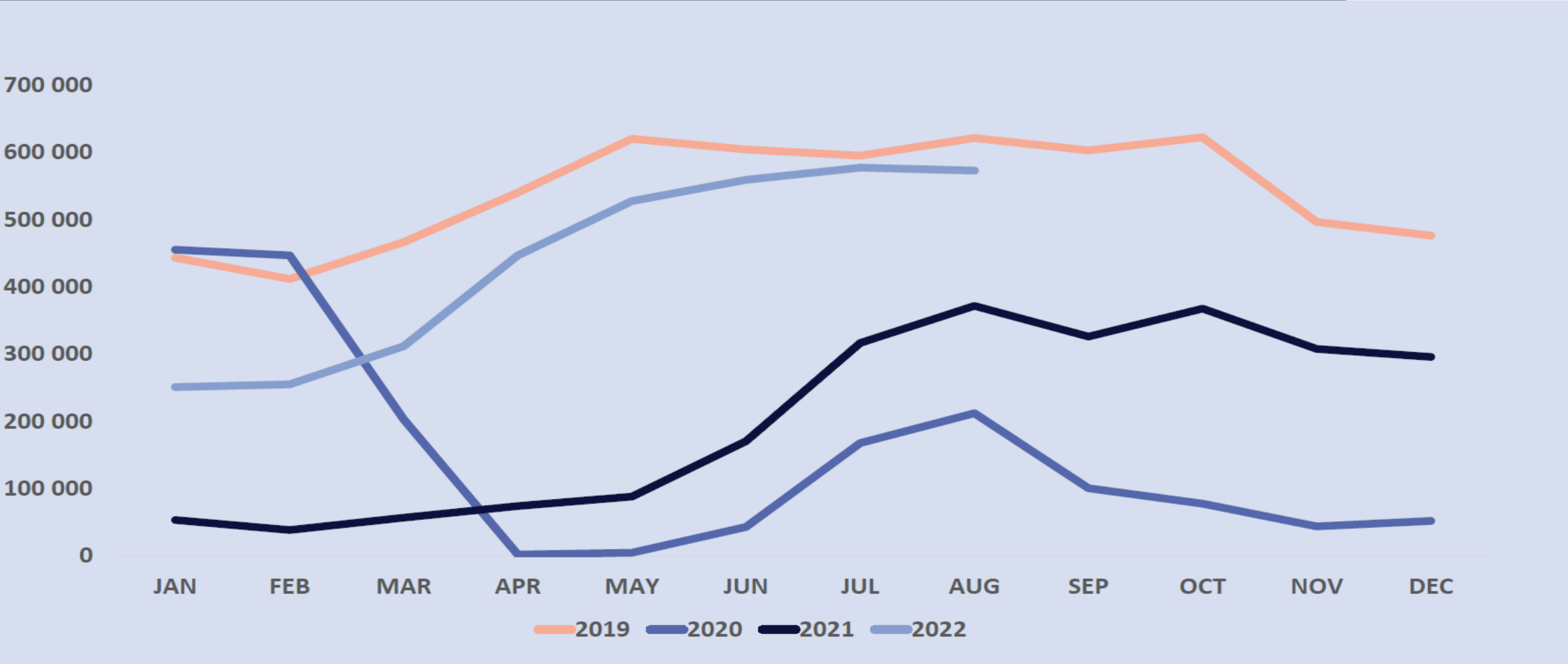
9,9 tūkst. t. krovinių

LTOU SKRYDŽIŲ ATSIGAVIMO DINAMIKA

PAX RECOVERY

LITHUANIAN AIRPORTS

Keleivio portretas 2021H2 & 2022H1 VNO

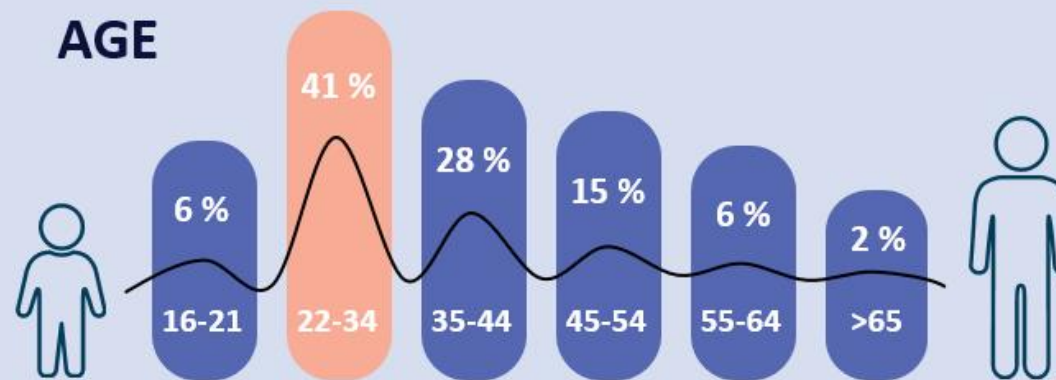
NATIONALITY

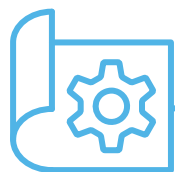
GOAL OF TRAVEL

AGE

AVIACIJOS SEKTORIUS IKI ŠIOL – FRAGMENTUOTAS IR NEKOORDINUOTAS

Nuo 2015 m. aviacijos sektoriaus vystymo kryptis **nebuvo apibrėžta** jokių strateginiu **dokumentu**

Sprendimai ir siūlymai buvo paremti atskirtomis iniciatyvomis, nebuvo orientuoti į visų aviacijos sričių **plėtos sinergiją**

Sektoriuje **trūko bendradarbiavimo ir viešų diskusijų** tarp partnerių

LIETUVOS AVIACIJOS GAIRĖS

- ❑ 2022 birželio 27 d. patvirtintos Lietuvos aviacijos gairės
- ❑ Lietuvos aviacijos gairės – tai bendras Susisiekimo ministerijos, aviacijos srities institucijų, aviacijos verslo bei mokslo bendruomenės parengtas dokumentas, nubrėžiantis pagrindines kryptis kaip šalies aviacija turėtų vystytis iki 2030 m.
- ❑ Rengiant gaires buvo surengti 2 vieši pristatymai bei viešos konsultacijos
- ❑ Aviacijos gaires sudaro trys pagrindinės dalys – JUNGTYS, GRAŽA, APLINKA

KĄ NORIME PASIEKTI AVIACIJOS SRITYJE IKI 2030 METŲ:

1

Lietuva bus pasiekama ne mažiau kaip **150 kryptių**

2

IATA pasauliniame pasiekiamumo vertinimo reitinge Lietuva pakils bent **per 10 pozicijų į 85** (lyginant su 2019 m.)

3

Lietuvos aviacijos sektorius generuoja **5 proc.** šalies BVP

4

Mažinamas aviacijos veiklos poveikis aplinkai. Lietuvos oro uostų veikla – **neutrali klimatui**

5

Daugiau kaip **6 proc.** į orlaivius tiekiamų degalų – tvarūs

6

Vilniaus ir Kauno oro uostai **sujungti greitąja „Rail Baltica“ vėže**

7

Lietuva orlaivių remonto paslaugų ir krovinių gabenimo oru **lyderė regione**

8

Ateities technologijų, paslaugų skaitmenizavimo ar naujos rūšies paslaugų (dronai) įgyvendinimo galimybės

9

Lietuvos aviacijos verslui - galimybės **plėsti veiklą JAV** ir prioritetinėse rinkose

10

Tobulinama teisinė aplinka. Aviacijos verslas **aktyviai įtraukiamas** į aviacijos politikos formavimo procesus

KAŲ SIŪLOME GAIRĖSE

1. GERINTI LIETUVOS JUNGLUMĄ SU PASAULIU

Sukurti bei įgyvendinti naują oro susisiekimo skatinimo modelį

Tęsti jau pasiteisinusių skrydžių skatinimo priemonių taikymą, sukurti suinteresuotų pusių dialogo platformą

Visas puses raginame dalyvauti tarptautiniuose formatuose ir koordinuotai didinti Lietuvos, kaip patrauklios turizmo ir verslo krypties, žinomumą

Aktyviai veikti ES teisėkūros procesuose ir kartu su kitomis šalimis teikti siūlymus dėl ES teisinio reguliavimo valstybės pagalbos srityje, tobulinimo

SUSISIEKIMO MINISTERIJOS PARAMA (1)

De-Minimis

✈ DE MINIMIS PAGALBAI ORO BENDROVĖMS NAUJŲ MARŠRUTŲ IR PAPILDOMŲ DAŽNIŲ PRITRAUKIMUI

- Susisiekimo Ministerija pagal patvirtintas Nereikšmingos (de minimis) pagalbos teikimo oro vežėjams taisykles kasmet skiria 1 000 000 EUR naujų krypčių ir dažnių pritraukimui. Maksimali de minimis pagalbos vienam oro vežėjui suma per 3 metų laikotarpį – 200 000 EUR
- Reikalavimai naujiems maršrutams ir papildomiems dažniams de minimis paramai gauti:
 - pridedamas mažiausiai 1 papildomas savaitinis skrydžių dažnis;
 - naujas maršrutas ar papildomas skrydžių dažnis bus vykdomas ne trumpiau kaip 3 mėn. nuo pirmo skrydžio;
 - naujas maršrutas bus vykdomas ne mažesniu kaip dviejų kassavaitinių reisų dažnumu.
- De minimis paramos tinkamomis išlaidomis gali būti: rinkodaros išlaidos; įsikūrimo išlaidos; kitos su pagalbos gavėjo įgyvendinama priemone glaudžiai susijusios išlaidos

SUSISIEKIMO MINISTERIJOS PARAMA (2)

RIZIKOS PASIDALINIMO MODELIS

- Modelis turėtų skatinti skrydžių iš Lietuvos į strategines tikslines rinkas, kurios yra svarbios Lietuvos ekonomikos plėtrai ir atvykstamajam turizmui.
- Esminis principas yra tas, kad rizikos pasidalijimo partnerystė turi palaipsniui prisidėti prie oro uosto pelningumo. Oro transporto bendrovės, su kuriomis sudaroma rizikos pasidalijimo partnerystė, turi prisiimti riziką, susijusią su maršruto vykdymu. Sutartys bus sudaromos 10 metų.
- Nors pagal schemą numatyti tiksliniai maršrutai, įmonė „Lietuvos oro uostai“ gali laisvai siekti sudaryti rizikos pasidalijimo partnerystę dėl kitų maršrutų vykdymo.
- Skrydžių skatinimo verslo modelio rengėjai pasiūlė 12 perspektyvinių kryptių (Londonas Heathrow, Paryžius CDG, Miunchenas, Hamburgas ir pan.) ir sudarė grafiką, kada jas būtų galima įgyvendinti.

EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

PSO: VNO-LCY

✈ PSO mechanizmas strategiškai svarbios krypties pritraukimui

PSO mechanizmas įgyvendintas remiantis 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių.

2018 m. įgyvendintas konkursas siekiant parinkti oro vežėją, kuriam buvo suteikiama išimtinė teisė teikti viešąsias reguliarias oro susisiekimo paslaugas Maršrutu ketverių metų laikotarpiui ir kuriam būtų mokama pagal Konkurso sąlygas nustatyto dydžio kompensacija už Viešųjų paslaugų teikimą.

- Konkurso laimėtojui kompensuojamas nuostolis ir protinga marža (5%) vykdant nustatytą maršrutą
- Konkurso laimėtojas – LOT Polish Airlines
- Kryptis ir skrydžių dažnumas – VNO-LCY, 12 skrydžių per sav.
- Maksimalus paramos dydis per metus – 4 387 379 EUR

2. DIDINTI AVIACIJOS SEKTORIAUS GRAŽĄ VALSTYBEI

Lietuvos oro uostų plėtrą vykdyti plečiant Vilniaus ir Kauno oro uostų infrastruktūrą:

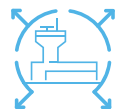
- ✓ T4 projektas **Vilniuje iki 2024 m.** rudens
- ✓ keleivių terminalo išplėtimas **Kaune 2025 m.**

Sujungti Vilniaus ir Kauno oro uostus su „Rail Baltica“ greitąja vėže, didinti paslaugų paketą

Atverti aviacijos verslui naujas galimybes ir rinkas – nuo 2023 m. Lietuvos vežėjams atsivers JAV rinka

Ilgalaikę oro uostų plėtrą po 2030 m. įgyvendinti didinant Kauno oro uosto pajėgumus

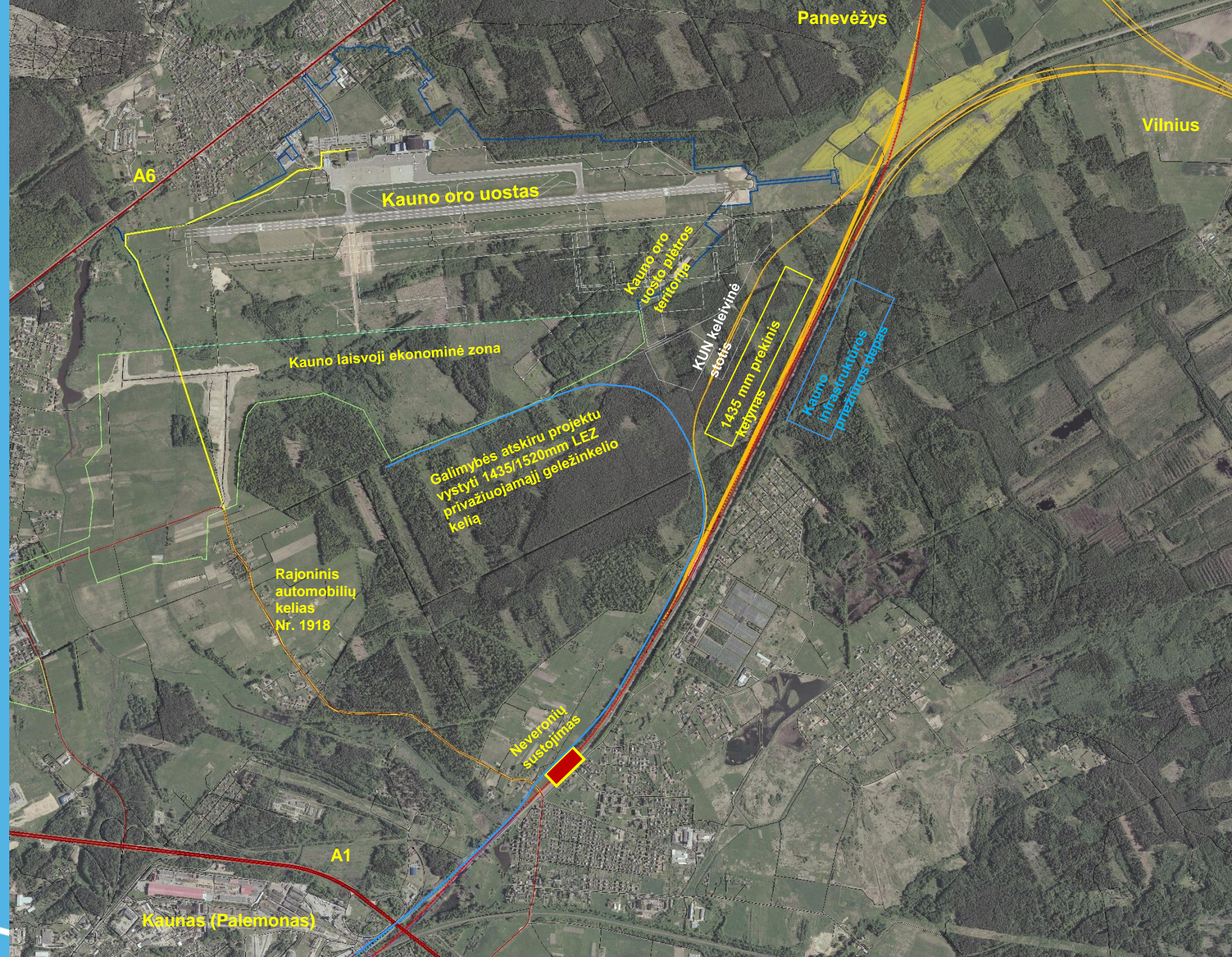

KAUNAS

„Rail Baltica“ Kauno geležinkelio mazgas

3. MAŽINTI AVIACIJOS POVEIKĮ APLINKAI

Šalies oro uostų veikoje nuosekliai mažinti orlaivių triukšmo poveikį, CO₂, NO_x, kietųjų dalelių taršą. Didinti tvarių degalų skrydžiams naudojimą ne mažiau kaip 6 proc.

Atsisakyti vidaus degimo varikliais varomų aptarnaujančių transporto priemonių didinant hibridinių ir elektrinių transporto priemonių dalį, elektrifikuojant orlaivių stovėjimo aikštes ir kt.

Didinti oro uostuose esančių pastatų energetinį efektyvumą, naudoti tik „žalią“ elektros energiją

Pritaikyti oro uostų infrastruktūrą ateities, aplinkai neutralioms degalų rūšims (hibridiniai, elektriniai, vandeniliu varomi orlaiviai)

Vietoje skrydžių rinktis keliones „Rail Baltica“: pasiekti bent 30 proc. trumpais (iki maždaug 500 km) atstumais traukiniu keliaujančių keleivių skaičių

KO SIEKIAME AVIACIJOS GAIRĖMIS IKI 2030 M.

Kartu su aviacijos srities partneriais parengti aiškią ir nuoseklią viziją, kurią įgyvendiname per konkrečius darbus

Užtikrinti svarbiausių sprendimų oro transporto srityje nuoseklumą ir prognozuojamumą

Užtikrinti lankstumą ir galimybę adaptuotis siekiant užsibrėžtų tikslų

Skatinti įsitraukimą, sutelkiant visas šioje srityje veikiančias įstaigas ir įmones, skatinant jų bendradarbiavimą

Orientuotis į paslaugų apimčių didinimą ir Lietuvos junglumo gerinimą

Nustatomos strateginės kryptys:

Jungčių didėjimas

Grąžos valstybei didinimas

Aviacijos plėtros poveikio aplinkai mažinimas

